

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za ožnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ožnanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila t. j. vse administrativne stvari.

Pokristijanjenje Rusije.

(Dalje.)

Vladimir je zvedel besede kristijana o ničevnosti idolov in o jedinem Bogu, stvaritelji neba in zemlje, kateremu služé Grki. Poslušal je podobne besede tudi družih kristijanov, ki so bili ostali v Kijevu s časa svete Olge in so sedaj naučeni po pogumnem potegovanju za sveto vero mučenikov Teodorja in Ivana začeli vero svojo zagovarjati proti knezu. Knez je vsled tega začel resno premišljevali o raznih verah in se preveril kmalu o ničevnosti idolstva. Hitel pa ni s spremembo vere dobro vedoč, da stvar treba dobro premisliti. Po sosednih deželah se je zvedelo, da misli ruski knez vsprjeti novo vero. Prišli so v Kijev učitelji raznih ver in vsak je želel kneza pridobiti za svojo vero.

Najprej so prišli mohamedanski učitelji od Turkov in Bolgarov, živečih za Volgo. Prigovarjali so ga, da bi pristopil k njihovi veri, katero so silno hvalili. Knez je pa kmalu spoznal, da njih vera ni prava in je odposlal učitelje. Na to so prišli od Nemcev katoliški učitelji, a knez se tudi ni mogel odločiti za njih vero. Izza Volge od Kozarjev prišli so tudi židovski učitelji in rekli so Vladimiru: „Kristijani verujejo v Onega, ki smo ga mi križali, mi verujemo v Boga Abrahamovega, Izakovega in Jakopovega.“ Razkladali so mu svoj zakon, a Vladimir je odgovoril jim: „Bog se je razjezil na vas in zaradi grehov Vaših Vas razkropil po vseh deželah. Kako hočete učiti druge, ko je Vas zavrgel Bog. Ko bi Bog Vas ljubil, ne bili bi razsejani po tujih deželah. Vi hočete, da bi taka osoda doletela tudi nas.“

Nazadnje prišel je propovednik pravoslavnih Grkov. Najprej je pojasnil Vladimiru lažnivost mohamedancev. Na to je rekel Vladimir: „Prišli so bili tudi židje in rekli, da Nemci in Grki verujejo v Onega, katerega so židje križali.“ „Res je tako“, odgovoril je propovednik, „kajti že stari Judejski proroki so prorokovali o rojstvu, trpljenji, križanji, smrti, ustajenji in vnebohodu Gospoda. Ko se je vse zgodilo, kakor so prorokovali in so židje ostali neverni, je je Bog razkropil po svetu.“ Propovednik je razložil knezu, kako je Bog ustvaril

svet in človeka, kaka sta grešila prva človeka, pripovedoval mu o potopu, o starih očakih in prorokih, ki so oznanjali izvoljenemu narodu sveto resnico, o velikih čudežih in znamenih, katere je delal Bog, da bi ohranil vero izraelskemu narodu, o prorokovanjih, s katerimi je razodeval Bog, da pride spasiatelj na svet, da bode rešil svet, kako je Božji sin prišel na svet, kako je arhangelj oznanil Mariji, da bode rodila Sina božjega, kako je učil, delal čudeza, trpel, križan bil, od smrti ustal in v nebesa šel. Naposled mu je še pravil o poslednji strašni sodbi. Vladimiru je pravoslavna vera ugajala in propovednik mu je svetoval, da se da krstiti. Vladimir je pa rekel, da bode še počakal, da dobro premisli o verah. Odpustil je propovednika s častjo in darovi. To je bilo 986. leta.

Drugo leto je knez sklical bojare in starejšine, da so se posvetovali. Povedal je jim, da je prišlo več verskih učiteljev in je vsak hvalil vero svojo. Izbrali so 10 mož, kateri so po ukazu kneza šli k Bolgarom, Nemcem in Grkom v Carigrad, da se na lici mesta preverijo, kake da so njih vere. Tedaj sta v Carigradu vladala brata Vasilij in Konstantin. Ko so se carju Vasiliju predstavili ruski odposlanci in mu povedali, po kaj so prišli, se je razveselil. Patrijarh je pa vse priredil za slovesno službo božjo v cerkvi Svete Sofije. Cesar sam je spremljal ruske odposlance v cerkev, kjer so je postavili na tak prostor, da so lahko videli vso krasoto in blagodejnost službe božje.

Ruski odposlanci so bili silno presenečeni in pohvalili so grško službo božjo. Ko so prišli domov je knez zopet sklical bojare in starejšine, da odposlanci poročajo, kaj so videli. Odposlanci nikakor neso mogli prehoviti grške službe božje. Rekli so, da ondu res Bog biva mej ljudmi. Bojari so rekli, če bi bila grška vera slaba, bi je ne bila vsprejela Vladimirjeva babka, ki je bila najmodrejša ženska na svetu. Vsi so se izrekli za pravoslavno vero in sklenili, da se dado krstiti. (Konec prih.)

Iz življenja kralja Milana.

Neimenovan, izvestno pa dobro poučen pisatelj priobčil je v Praških „Narodnih Listih“ par jako zanimivih podlistkov o srbskega kralja življenji. Iz-

mej velezanimivega gradiva, katero je raznim listom bilo v posebno slast, posnamemo le markantneje epizode.

Po primernem uvodu in ko nas je seznanil z osebo Milanovo, pravi rečeni pisatelj: „Ni še dolgo temu, da je bil Milan na Dunaji jako črtena osoba. Šaljivi listi bavili so se z njim ne baš laskavo, priobčevali so podobo njegovo v raznih spremembah in karikaturah in zlasti se je poudarjalo, da je Milanov ded s prašiči trzil, da torej dinastija Obrenovičev nikakor ne sodi mej vladarske hiše evropske. A hkratu nastal je preobrat in kralja Milana začeli so proslavljati kot blagosrčnega vladarja, ostroumnega politika, pristnega kavalirja itd. Preobrat ta pa se ne strinja s srbskega naroda mnenjem. Dočim so Dunajski in Peštanski listi odvetniki njegovi, nema v deželi niti jednega prijatelja. Obkoljen je od ljudij, ki so vsega zmožni in ki so s prilizovanjem dobili kralja v mreže svoje. Začetkoma se je mislilo, da je slaboten, a ta sodba ni bila prava, Milan ima krepko voljo, ki se že trdovratnosti približuje. Vendar pa ta pogum prav nič ni podoben starih srbskih boriteljev junaštvu. Pri tem pa se zmatra za posebnega ljubljence sreče, katera mu je zares čisto mila. Prvič, ko je še otrok zasel prestol srbski, pozneje, ko je Natalijo Kečko kot soprogo dobil na svojo stran. V zadnji čas obrnila mu je sreča hrbet.

Narava Milana ni skopo obdarila; dala mu je imponantno vnanost, bogate duševne darove in plamtečo zgovornost. Dandanes je v njegovem telesu tolpa raznih bolezni, njegova sodba motna, zgovornost preminola. Premembo to prouzročili so sovražni uplivi v prvi mladosti in čudo je, da jim ni že popolnoma ulegel.

Njegov prednik na prestolu bil je umorjeni knez Mihajlo Obrenović. Ko so v parku Topčiderskem zadoneli zavratni streli, ki so porazili kneza, bil je Blaznavac vojni minister. Njemu gre hvala, da je dinastija Obrenovičev obdržala vladu, kajti on pregovoril je vojsko, da se je izjavila za dinastijo in da si nihče ni upal ugovarjati. Seveda je to storil iz sebičnih nagibov, kajti njegova soproga bila je rodem Obrenovičeva in Blaznavac je bil že dosegel, da se je v Srbiji tudi žensko prestolonasledstvo pripoznalo. Slavohlepne nade ministreve bile bi se

LISTEK.

Slike kazaške.

Kozak Volod v „uradu“.

Česki napisal E. Jelinek; poslovenil Podvidovski.

Vaša prevzvišenost, veleblagorodni gospod načelnik Arhip Nikiforovič B., odpustite mi laskavo, da si dovoljujem Vašo okrajno pisarno tako opisati, kakor se mi je storila nepozabljiva. V uteho Vam more biti okolnost, da je to, kar povem o njej povedalo o njej že sto ljudij, in da si more moja sodbo (povsem veleskromno) privlastovati še mnogo inih sličnih pisaren tako pogosto raztresenih po svetej Rusiji. Sicer sem osvedočen, da Vas moje pripovedovanje ne bo prav nič izneudilo; povedali so Vam namreč v mnogo lepšji podobi najslavnejši ruski pisatelji, počenši z Gogoljem, Turgenjevom pa do Saltikova. A kaj Nekrasov? Vidim, kako se posmehujete. Toda zapomnite, Vaša preuzvišenost, da so baš ti ljudje najbolj ljubili sveto Rusijo, in ne jemljite mi v zlo, da sem se rajé bavil z Gogoljem, Turgenjevom in Ščedrinom, nego z — Vami. Sploh pa menim, da ima Vaša ruska država toliko krasnih strank, da v resnici

ne treba ožarjati z nepravim bengaličnim ognjem temnih stranij, niti zakrivati jih s kako preprogo. Povejte sami, ali bi ne odvrgli knjižice, katera bi slavela do nebes to Vaše činovništvo, teh Vaših „činov“?! Nasmehnili bi se, a ko bi molčali, gotovo bi si rekli v srci, da pisatelj za to nečesa hoče ...

Jaz nečem ničesar, vendar si najmanj želim, da bi mi kdaj očitali, da sem se Vam nedostojno laskal ...

Naj o Vas in o Vašej pisarni premišlujem na katerikoli način, naj to sučem na katerokoli stran, stekajo se moji vspominki vedno v jedno neizpremenljivo celotno sodbo, da je ta Vaša pisarna v meni zapustila vspominke za Vas ne popolnem laskave. Kar se posebej Vaše osebe tiče, ne srdim se, akopram moram odkritosrčno priznati, da se mi je zdelo preumazano, ko ste me ondan odpravili kakor ... glejte, se li spominata? Bil sem poln žolči! ... Ali vi ste star širok gospod, na Vaših prsih leži teža mnogih redov in bili ste mrzki (Bog ve, kaj Vam je ondan Vaša še dandanašnji krasna in mila Darija Fedorovna napravila) — kako bi se torej mogel na Vas srditi, ko sem se drzno osmelil s ponižnimi stopnjami priti k „vlastnomogočnej“

Vašej prevzvišenosti, tožiti podložnega velikana z letno plačo kakih 300 rubljev in spoštljivo poprositi, da bi bila moja želja brez daljšega čakanja izpolnjena.

O Vas se govori, da držite sve uradnike v „kordu“. Neumnosti! Vsprejemajo „vzjatke“, kakor ini, morda še bolj nego ini. Glejte, ta drobni, suh vedno sključeni činovniček, katerega ste vrgli v senco k tej malej mizici pri dverih, kateri Vam je delal tako globoke poklone in vsak Vaš migljaj opazoval, le da bi mu noben sled in najmanjše Vaše željo ne ušel, in kateri Vam je gotovo že toliko papirja počekal, da bi mogli z njim ves svoj okraj prevleči, ta ljubljencek Vaš, ta malenkost neznatna, a pokorna nad vsako domiselnost — jemal je tudi „vzjatke“. Toda niti na tega se nisem srdil. Otrok ima pet, a 300 rubljev dohodkov! No pa ... vzel je od mene petdeset kopejk, ali za nje učinil mi je vsaj toliko, da mi je povedal, katero uro po jedi Vas najdem.

Toda ta Vaš pomočnik, ali kak naslov mu pristojna, to je bil cvet! Imel je pisalno mizo pri samem oknu na najlepšem mestu, pod nogami medvedjo plahto a vedno malo časa. Vselej sem mu prišel neprilичno in nekega dne mi je dal razumeti, da

* Vzjatky = podplaceni sl. = podkupnina.

tudi izpolnile, da ni Jovan Ristić tako rekoč iznašel mladega Milana Obrenovića, ki se je takrat vzgajal v Parizu. Vest ob Obrenovićeve moškem potomci presenetila je vso Srbijo. Blaznavčeve sanje bile so mahoma uničene. Se je li smelo od slavohlepnega Obrenovićevega sorodnika, strmoglavljenega z vseh svojih nebes pričakovati, da bode svojo odgojiteljsko ulogo nasproti mlademu knezu resno in vestno izvrševal? ... Od takrat vsa poznejša zla ...

Milivoj Blaznavac hotel je Milana Obrenovića spraviti s pota, ker je bil jedina ovira njegovim visokoletečim nakanam. A treba je bilo previdnosti, vsaka sila bila je izključena. Blaznavac krenil je torej drug pot. Mladi dedič prestola naj bi se rano, ne da bi opazil, pokvaril na duhu in na telesu. Zagotavljalo se mu je, da je on poklican na Balkanu igrati ulogo Napoleona I. ter tako njegovo itak živo slavohlepno zapeljalo v napačni tir. Nihče mu ni pravil, da Srbski treba vse družih rečij, nego Napoleona, da se mora narodni razvoj do kulture razvijati polagoma, da bi bili vsi skoki le pogubni. Zgodaj so pa učili, prezirati narod, hotel je postati Napoleon I., uvesti tuje šege in običaje v Srbijo in tako nakopati si nevoljo narodu. Tako računil je Blaznavac. (Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 26. julija.

Nekateri listi trdijo, da bode **baron Kuhn** dobil neko posebno stopinjo v vojski. Podpiral bode generalnega nadzornika vojske in načelnika generalnega staba s svojim svetom. Nam se to ne zdi verjetno, če tudi se visoke osebe potegujejo zanj.

Budimpeštanski dopisnik „Grazdanina“ piše v svojem listu, kak upliv je napravil shod ruskega in nemškega cesarja na **Ogerskem**. Madjari so preverjeni, da Avstrija ne more popustiti dosedanje svoje politike na Balkanu. Nemčija je zavezana podpirati jo. Madjari nečejo nič slišati o kaki spravi z Rusijo. Nikomur ne bodo pustili, da bi spodil Koburžana, katerega so oni postavili na prestol bolgarski. Dopisnik koncem primerja Avstro-Ogersko pod madjarskim vodstvom s Turčijo.

Vnanje države.

Francoski listi poročajo, da je **nemški** cesar obetal **ruskemu** carju, da ne bode trpel, da bi zavezniki njegovi še nadalje spodrivali ruski upliv na Balkanu. Mi ne moremo vedeti, je li kaj resnice v tem, in tudi ne moremo vedeti, če Nemčija more kar tako zapovedovati zavezniškom svojim. Če so se pa v Peterburgu res tako sporazumeli, zgubila bode tripelaljanca vso svojo podlago in se bode razdrila.

Ker so se **srbiska** cerkvena oblastva branila ločiti zakon, pripravljen je baje kralj že zadovoljiti se z ločitvijo od mize in postelje. Sploh pa ta stvar še ne bode kmalu rešena, ker se uplivni krogi še vedno prizadevajo spraviti kralja in kraljico. Milan se tudi ne upa prav napeti vseh strun, ker se že boji, da bi nazadnje še zgubil prestol. Sprva so vladni pristaši s tem skušali preslepiti narod, da sta se bivša ministerska predsednika Ristić in Grujić, ki imata velik upliv, izrekla za ločitev. Oba pa to vest kaj odločno oporekata.

K slavnosti devetstoletnice **Rusije** v Kijev prišlo je tudi več odličnih Srbov in Bolgarov, da si tudi ti dve državi nesta oficijalno zastopati. Iz Srbije odšel je mej drugim v Kijev tudi bivši ministerski predsednik general Grujić in zastopa v Ki-

nima v skrbi le mojega revnega pasporta; ali pri tem je bekal navadno po zobeh in brkal po aktih „le kar tako“. Nadražil sem tega gospoda proti sebi nekako s tem, da sem se pokorno začudil na njegovo izjavo, ko sem bil pri nekej priliki svedok, ko ni utegnil (beckaje si po zobeh) ne toliko meni, marveč nekemu Kazačku iz oddaljene vasi, katerega sem imel rad že zaradi tega, ker ga je Vaš činovnik vodil za nos, in ker je bil — Kazaček. Porečete pač, da je to resna uradna figura, da ne vsprejemal. Položil sem mu pod kozarec (po priporočilni metodi) dva rublja in — že je utegnil. In šlo je vse bliskovo. Imeli ste tam nekje v kotu še dvoje uradnikov zopni figuri, pohlevni in priližajeni proti višjim, ošabni in nizko gledajoči na nižje. Da tudi ta nista nič vredna, vem trdno.

Mogel bi še dodati, da ne poznajo v Vašej pisarni dostojnosti in da puste imenitno stranko pri dverih morda celo uro stati brez govora, ne povdavi je; stola ...

Toda, da bi Vam, Vaša preuzvišeuost, dokazal da sem pravičen, rad odkrijem pred očmi svojih čitateljev tudi biser, kateri je dalo nebo opaziti ondi, kjer sem je najmanje nadejal — baš v Vašej pisarni.

jevu nekako srbsko radikalno stranko, ki ima največ priveržencev v kraljestvu.

Turčija dosedaj še ni odgovorila na poslednjo noto ruskega veleposlanika zastran plačila vojne odškodnine. V odgovoru bode se skušala turška vlada opravičiti, da ni redno plačevala vojne odškodnine. Pojasnila bode uzroke, zakaj ni plačati mogla in zatrjevala, da hoče v bodoče redneje plačevati. Če bode Rusija s takim odgovorom zadovoljna, je pa jako dvomljivo. Zahtevala bode morda zopet kako novo jamstvo za nadaljnjo redno plačevanje. Če tako dalje pojde, ne bode Rusija nikdar dobila plačila.

Vsled paraza v Ardeche **francoski** general Boulanger nikakor ni zgubil pogumu. Proti nekemu časnikarju se je izrazil, da izid te volitve nema toliko pomena. Propal je le, ker ranjen ni mogel pohoditi volilcev. Drugače bi pa bilo, ko bi bil mogel agitovati. Oportunisti nemajo nikakega povoda bahati se s to zmago, katero so priborili le vsled tega, da mnogo volilcev volit ni prišlo. Da pa Boulangerjev upliv pada, pa vendar marsikaj kaže, naj govori sam, kar hoče. Tako je bil v aprilu v Dordogno izvoljen s 59.498 glasi, a tedaj volitve ni prevzel, kar so ga v Nordskem departementu tudi izvolili. Minulo nedeljo je pa v Dordogne dobil že le 4737 glasov.

Dopisi.

Iz Radovljice 25. julija. [Izv. dop.] (Grof Thurn +.) Danes popoldne smo spremili našega someščana, deželnega glavarja grofa Thurna k večnemu počitku. Koj, ko je počila vest, da je premagala smrt viteškega pokojnika, zavilo se je Radovljiško mesto v znake globoke žalosti in če si danes stopal po ulicah, ovévale so te na vsak korak dolge črne zastave, klanjajoče se s streh. Ležal je blagi grof v svojem velikem Gradu. Pred ubodom v njegovo smrtno parádo so po steni razobešeni bili premnogi venci z dragimi trakovi, ki so imeli z velike večine slovenske napise. (Glej mej domačimi stvarmi den. štev. Uredništvo.) Obličje grofovo bilo je znatno predrugačeno in poznali so se na njem rázori dolgo trajne in mučne bolezni. Obolel je pokojni deželni glavar pred letom dnij, zlatenica pa je udarila na svetlo decembra meseca. Udeleževati se ni mogel deželnozbornskih sej v Ljubljani, vendar pa je zadnjo sejo pozno na večer še sam zaključil. Dne 26. januarja je došel v Radovljico, kjer ga je v svojo oskrbo vzel domači mu zdravnik, znani dr. Jelovšek, ki je takoj v bolniku spoznal smrtonosnega raka. Naraščala so bolniku jetra, in junija meseca je nastopila trebušna vodenica. Pred štirimi tedni odvzela se mu je voda, toda obrnilo se mu ni na bolje, moral se je ločiti od svojega vrta, v katerem je dotlej še posedal, pešal je čedalje bolj in obležal je za stalno v postelji pred tremi tedni. Teden dnij pred smrtjo ni mogel zaužiti nikakoršne hrane in bil večinoma v nezvesti, dva dni pa je trajal neodvrnljiv boj s smrtjo, to večno pokončevalko. Izrekel je grof 14 dnij pred smrtjo željo, da bi se mu truplo zdravniško preiskalo. To se mu je tudi spolnilo danes, predno so ga zakrili v krsto. Razudil ga je dr. Jelovšek vpričo dra. Fuchsa in dra. vit. Bleiweisa Trsteniškega. Pokazalo se je, da so jetra štirikrat tolikšna, kakor navadna. Spodnji in zadnji del jeter bil je prirastel k prečni mreni in deloma tudi k trebušni mreni. Levi del jeter je bil od raka razjeden, desni, jako zvečani del jeter tudi

zelo račast. V gorenji rob jeter in v prednjo plat jeter je mnogotero silila trebušna mrenica. Dijagnoza: Jeterni rak s trebušno vodenico kot posledico.

Proti peti uri so zapeli zvonovi k pogrebu. Do tega časa se je čez dan nabralo v našem mestu občinstvo, ki se je sedaj razvilo v sprevod, kakeršnega še ni videla cela naša gorenjska stran. Sprevod se je zibal od gradu po ulici v ozadji mesta na grofa Thurna veliki in krasni vrt, potem pa sredi parka na drugo stran mesta, na glavno cesto in tudi po mestu nazaj v župno cerkev. Predno se je iz grada dvignila krsta, zapelo je osmero pevcev Ljubljanske čitalnice žalostinko „Blagor mu“. Sprevod pa se je pod nadzorstvom gosp. Doberleta razvrstil tako-le: Križ z dvema uniformovanima gasilcemu ob strani — šolska deca z učiteljstvom — gasilna društva „en parade“: Radovljiško, Kranjsko, Ljubljansko, Bleško z zastavo, Begunjsko, Bohinjsko — deputacija Ljubljanskega „Sokola“ z zastavo — veterani Ljubljanski z zastavo in bobnom — deputacija „Slavca“ z zastavo — deputacija obrtnega društva — nositelji vencev — deželnega odbora uradniki — nositelji redov — knez in škof Ljubljanski v infuli kot pokopovalec z asistencijo šestnajsternih duhovnikov — krsta z mnogimi venci, katero so nosili okoliški župani: Klinar iz Kroke, Dežman iz Lancovega, Bohinec iz Kamne Gorice, Jurgele iz Mošenj, Valant iz Predtrga, Gašperin iz Begunj, Meršol iz Kraš, namestnik Žirovec z Bleda, v spremstvu meščanov s svečami — sorodniki: grof Frid. Thurn iz Pliberka in rodbina Jagodičeva — vsi deželni odborniki in namestniki; deželni uradniki, deželni poslanci Kersnik, Stegnar, dr. Moše, Apfaltrern predsednik baron Winkler z drugimi političnimi uradniki, predsednik Kočevar, prokurator dr. Račič, knez Windischgraetz, trg. in obrt. zbornice predsednik Kušar, župan Grasselli, župan Šavnik in drugi župani Gorenjske, uradniki iz Radovljice in okolice, duhovniki, učitelji, žandarmi, tujci, meščanje in meščanke s svečami, sestre iz Begunj, okoličani itd. Bil bi to impozanten sprevod za vsako večje mesto. S krsto so prišli v župno cerkev, kjer je mil. knez in škof opravil molitve in blagoslovil truplo in kjer je zopet osmospev zapel „Nad zvezdami“ slovesno in milo. Pomikal se je potem ves sprevod tja proti onemu holmcu, odkoder je tako diven razgled na stran Triglavovega gorovja in Bleškega jezera, kjer pa tudi kličejo „momento mori“ Radovljiški rajniki. Tu sredi pokopališča stoji cerkvice, v katerej je pod zemljo raven grofom Thurnom. Tu notri so tudi položili poslednjega grofa Gustava danes, ko je ravno z zadnjimi žarki poslavljalo se solnce, milo nam ves dan. Pozno v noč pa so še brlele po mestnih ulicah s črnim pajčolanom ogrnene svetilnice v spomin plemenitemu meščanu, kateremu je tako sijajno in za mesto naše ponosobudno skazovala se zadnja čast. V. F.

Iz Trsta 24. julija. [Izv. dopis.] Razkritje Dolenčevega spomenika vršilo se je preteklo nedeljo popoldne. Vsa Tržaška slovenska društva bila so zastopana, njim na čelu „Delavsko podporno društvo „Edinost“. Pevski zbor je bil jako močan. Združili so se pevci „Delavskega podpornega društva“, Proseškega pevskega društva „Hajdrih“, Škedenjskega

Ta biser bil je Kazak Gricek, jeden teh mnogih Kazakov, brez katerih ne shaja nobena ruska policajna niti okrajna pisarna. Opravlja nalogo policaja, uradnega eksekutorja a pogosto i ob enem uradnega sluga. Odpira velikim gospodom dveri (ako ga ne prehití činovnik), slači kožuhe (ako ga ne prihití činovnik), prenaša za ostale sitnost (ako je ne odnese kak podrejen činovnik), odpravlja stranke, raznaša ukaze ustne in pismene, a povsem je dosti imenitna figura. V glavi ima včasih več nego nekateri činovnik, vsaj zdrav, pošten razum; hud je redko, često dobrodušen, da i dobrovoljen in uslužen. Toda k reči samej.

Dospel sem v K. in „pasport“ sem bil prisiljen dati spraviti v pisarno Arhipo Nikiforoviča. Hočem ga vzeti. Jičen pasport. Nedostaje načelnikovega podpisa — ne morajo mi ga dati. Pridem zopet — gospod načelnik je odšel na komisijo. Pridem zopet — že četrtič — gospod načelnik ima pri sebi gosta, generala. Pridem šestič — gospod načelnik je mrzek — činovnik se boji iti k njemu. Pridem sedmič — podrejeni uradnik ne utegne. Pridem osmič — „pasport“ je podpisan, ali nedostaje še uradnega pečata. „Pečat“ je vzel uradnik na neko komisijo. Pridem desetič — rusk praznik

je, in v pisarni se ne uraduje ... le pred uradnim poslopjem pri vratih na neposkobljanej klopi sedi Kozak in mi pojasnuje, da danes „nič ni“. Pričem se z njim razgovarjati. Pozna moje težnje, razume, kako je to neprijetno, ko se človeku iz ukrajinskega mesteca mudi a — ne more! Veruje, da imam silo, da me drugje gotovo o določenem času pričakujejo z vozom, jedini me pomiluje in teši. Sam premišlja, kako bi mi pomogel ...

Ne vem, s čim bi ta predolgi dan brezkončnega dolgočasje v K. pretolkel. Prisedel sem torej h Kazaku na klop in delal to, kar on — izpreminjal papirne zavitke drug za drugim v dim in pepel. Solnce naji je peklo, a nihče, niti okolu begajoči psi, niso se kaj menili za naji. Le včasih so naji motili. Zgodilo se je namreč, da je šel mimo naji kak dostojanstvenik, a tu je moral Kazak Gricek vsekako stati kakor sveča. In ker Gricek ni bil preveč zgovoren — mej nama ni bilo mnogo govorjenja. Pomiloval me je, smehljaj se trpko, kakor bi hotel reči, da te „gospode“ pozna, in — molčal. Pomislil je še jedenkrat, kako bi mi pomagal — toda domislil se ni pri najboljše volji ničesar. Tako sva sedela jedno uro.

(Dalje prih.)

zboru in ostalih društev iz okolice. Petje vodil je g. Kosovel in krasni, tej žalne slavnosti primerni zbori napravili so velik utis. Po blagoslovljenji spomenika stopil je „Delavskega podpornega društva“ predsednik g. Mandić na oder ter opisujoč vrline pokojnikove dejal:

„Mili narod! Spomeniki velikanov vseh omikanih narodov izročijo se v varstvo in pobrambo društvom ali oblastnjam. Ali vprašam Vas pričujoče, komu izročimo mi v varstvo to našo svetinjo? Komu bi izročili v varstvo kamen, ki pokriva kosti dike našega naroda? Morda oblastniji, katera zapoveduje tukaj na tem svetem mestu, našim liberalnim (!?) gospodarjem, katere sta maščevanje in strast tako zaslepili, da svojim narodnim nasprotnikom niti v grobu ne morejo odpustiti, jih celo še preko groba proganjajo? Največim našim narodnim nasprotnikom da izročimo, kar je nam najmilejšega? Za dar izročimo v varstvo spomenik ta njim, ki nam ne dovoljujejo niti tega, da pokojne naše velikane dostojno počastimo? Ne, nikakor in nikdar! To, kar se ne bi zgodilo nikjer na omikanem svetu, da, celo ne mej surovimi narodi, to se je zgodilo nam Slovanom v Trstu. To kar je dovoljeno tu vsakemu tujcu, kristjanu in poganu, to ni dovoljeno nam Slovanom, katoličanom in avstrijskim državljani. Da govorim istinito, da ne pretiram, stopiti bližje pred to belo ploščo, ki je bila namenjena nositi primeren napis našemu rodoljubu, ali plošča morala je ostati čista, kajti naši liberalni gospodarji napisu neso dovolili! Ta plošča ne sme pričati svetu, da počiva tukaj Slovan, naš narodni velikan. Ali, čemu bi si kvarili sedanjí svečani trenotek z enakimi spomini ljudske nepravice? Zadušimo vsaj za sedaj sveto jezo in vzdihnimo iz globočine ranjenega srca: „Vsaka sila do vremena, le Bog do vekomaj!“

Komu tedaj izročiti to narodno svetinjo! Nikomur drugemu, kakor tebi narod moj, izročam jo v imenu odbora v blago varstvo in obrambo, proseč te vroče, da je nikdar ne pozabiš, da jo vedno obiskuješ, jo čuvaš kakor svoje oko! V tvojih bédah in nevoljah, narod moj, hodi čisto na to sveto mesto in tukaj moli za blagi počitek, za večni mir in pokoj Tvojega prvobornika: prosí ga tudi, da se iz nebeških višav ozre na nevoljni in zatirani naš narod, da posreduje pri Vsevišnjemu, da že jedenkrat prestanejo večne njegove muke in trpinčenje.

Konečno obračam se k Tebi, mili drug in po-bratim, proseč Te, da se ozreš tudi na Tvojo zapuščeno vdovo, na bédne Tvoje sirote in na celi naš narod, v katerega imenu Ti kličem iz tožnega srca: „Slava! Večna Ti slava!“ Mandićev izborni govor segel je občinstvu globoko v srce. Ko so pevci odpeli prelepo „Nad zvezdami“, bila je slavnost pri kraju in občinstvo ostavilo je polagoma sv. Ane pokopališče.

Iz Knežaka 24. julija. [Izv. dop.] Beroč v zadnjih številkah „Slov. Naroda“ vsakdanje novine, razvidim iz mnogih dopisov, kako se pripravljajo ljudstvo slovensko tu k slavnosti, tam zopet k veselici, da proslavi štiridesetletnico Njega velečastva, našega cesarja. V resnici ni ga naroda, katerega srce bi tako gorko bilo za svojega cesarja, kakor je narod slovenski. „V slogi je moč“, pravi pregovor, in kako lahko je Slovincem, po tem gaslu se ravna-jecim, osnovati si veselice, svečanosti itd. Imali pa to gaslo povsodi svojo veljavo? Pri pravih Slovincih gotovo. Seveda pri oni vrsti ljudij, kateri so Slovenci le pri vinu in kateri, vsak svoje trdovratno trdeč, menijo, da razen njih nihče ničesar ne ume — to so takozvani kričarji — pri teh se seveda o slogi ne more govoriti.

Kako je pa pri nas? Skelečim srcem moram priznati, da je ravno tako. Ni je sloge pri nas, ni ga človeka mej našo gospodo, ki bi ude narodnega bralnega društva spodbudil k delavnosti. Čemu se je ustanovilo bralno društvo? Morda zavoljo lepšega? Skoro bi mogel tako misliti, kajti izmej vseh udov jih prebira časopise komaj pet ali šest. Na tak način seveda vsak lahko reče: „Plačam, pa celo leto časopisa ne vidim.“

Menil sem, da se bo sedaj, ko bode Njega velečastvo naš presvetli cesar štiridesetletnico svojega vladanja praznoval, vender človek našel, kateri bi bralno društvo opomnil, da bi se spodobilo v Knežaku — največji vasi na Pivki — napraviti kako veselico, pa žalibog, ni ga nijednega. Vsakdo, ki se drži, da je kaj, pravi: „Sam ne bom začel, naj le kdo drugi.“ Da, ko bi vsi takih

nazorov bili, kakešnih so ti ljudje, moral bi Knežak dolgo časa čakati na veselico.

Ako se hoče veselica ali sploh kak zabavni večer napraviti, je to v prvi vrsti zavisno od učiteljstva. Kajti le ono nam vodi in izobraža nade polno mladino. Ono naj bi tudi odraščene spodbujalo k delu za omiko naroda. Učiteljstvo samo za se pa zopet vsega storiti ne more; zato naj bi tudi županstvo svoj pogled včasih na te zadeve obrnilo in s krepko besedo narodu razjasnilo, koliko pomagajo ravno narodne veselice k omiki. So pa tudi drugi odlični možje v Knežaku, kojih beseda bi ne bila „bob ob steno“; seveda i tem manjka — sloge. Torej Knežani, združite se v jedno celoto, sloga bodi vam gaslo in le skupno delujte za narod. Narodno bralno društvo naj priredi veselico, s katero se bo proslavila štiridesetletnica Njega velečastva, našega cesarja. Le s združenimi močmi more se povdigniti naša vas na višjo stopinjo izobraženosti.

Knežan.

Domače stvari.

— (Slavnost Logaška.) Presvetli cesar je potom kabinetske pisarne naročil deželnemu predsedniku baronu Winklerju, da se slavnostni družbi v Logateci za brzojavno lojalno izjavo izreka najmilostnejša zahvala.

— (Načelnštva podružnic sv. Cirila in Metoda.) Kise nameravajo udeležiti velike skupščine društvene dne 29. t. m. v Ptuiju naprosijo se najnujnejše, da blagovolijo javiti podružnici Ptujski nemudoma (ev. brzojavnim putem) število udeležencev in natančni čas njihovega prihoda, da bo mogoče pravočasno oskrbeti jim primerno stanovanje ter ukreniti potrebno glede skupnega obeda.

— (Na krsto Thurnovo) bili so položeni venci: 1. k. k. Bezirkshauptmannschaft Radmannsdorf. — 2. Letzten Gruss dem theueren Bruder, Onkel und Schwager. — 3. Seinem hochverehrten Ehrenmitgliede Militär-Veteranencorps Laibach. — 4. C. kr. kmetijska družba svojemu predsedniku. — 5. Trgovinska in obrtna zbornica svojemu deželnemu poslancu. — 6. Ivan Murnik svojemu ljubemu prijatelju. — 7. Familie Gozzani. — 8. Hvaležni občini Dol. Logatec-Rovte svojemu častnemu občanu. — 9. Die Vertreter des krain. Grossgrundbesitzes dem Landeshauptmanne Gustav Graf Thurn. — 10. Der Landespräsident seinem theuern Freunde. — 11. Klub narodnih poslancev deželnemu glavarju. — 12. Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Logatcu blagemu predstojniku. — 13. Našemu nepozabljivemu predstojniku kmetijska podružnica Jesenice. — 14. Državni poslanci slovenski vrlemu rojaku. — 15. Deželni odbor kranjski deželnemu glavarju. — 16. Mesto svojemu blagemu someščanu. — 17. Visokočastitemu deželnemu glavarju hvaležni deželni uradniki. — 18. Feuerwehr Radmannsdorf. — 19. Zadnji pozdrav cestnega odbora okraja Logaškega. — 20. Konjerejski odsek svojemu predsedniku. — 21. Philharmonische Gesellschaft Laibach. — 22. Občina Bled deželnemu glavarju in častnemu udu. Devet vencev bilo je brez napisov.

— (Fideikomis pokojnega grofa g. Thurna), kateri pripada koroški panogi grofov Thurnov, obsega graščino Radovljico na Kranjskem, katera pa baje ni aktivna, graščino Lehen pri Slovenjem Gradci na Štajerskem in 200.000 gld. kapitala v kranjskih zemljiško-odveznih obligacijah. Lepi vrt tik Radovljiške graščine ni fideikomisen, ampak akodijalen in pripada po oporoki glavnemu dediču, gospej Jagodičevi, sestri pokojnega grofa.

— (Povodom pogreba Thurnovega) piše nam prijatelj našemu listu: Dolžnost mi je javno karati nekaternike, ki so včeraj mej vožnjo iz Radovljice v Ljubljano s svojim rjoventjem, živiganjem in kričanjem vzbujali splošno nevoljo. Tako obnašanje sploh ni umestno na železnici, včeraj pa je bilo več, nego breztaktno. Naj se ne izgovarjajo, da neso bili pri pogrebu, saj so jih črne zastave na postaji in velika množica črno oblečenih gospodov lahko poučila, da je moral biti to nenavaden pogreb, da torej s svojim hrupom in krikom ne smejo motiti sopotnikov, ki so se žalostnega srca vračali od pogreba izredno vrlega moža.

— (Umrli) je danes zjutraj v revni hiši 86 letni starinar Andrej Kušar, po domače Brezovar znan po svoji orjaški postavi in stari krakovski noši. V mladih letih bil je tihotapec in prestal mnogo prask s finančnimi stražniki. L. 1854. ko je bil cesar v Ljubljani, plesal je Brezovar s tremi de-

kleti „steierisch“ pred njim, ob 600 letnici pa je v gledališču v zadnji živi podobi „Praznovanje miru v Ljubljani“ še nastopil ter po svoji obleki in postavi vzbudil celo zanimanje cesarjevo.

— (Vas Lipe.) Danes se je v prisotnosti okrajnega glavarja Mahkota združilo 14, okolu Lip na barji stoječih hiš, ki doslej neso spadale k nobeni vasi, v vas Lipe in se bodo s tem imenom upisale v zemljišno knjigo.

— (Na Koroškem) je jako živahno delovanje. Dne 29. julija ob 3. uri popoldne bo v Sameržni vasi v župana M. Rusa gostilni prvi občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Št. Kancijan in okolico dne 12. avgusta pa v Birtovčevi gostilni v Hodišah izredni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico. Na Brnci pa se bode dne 12. avgusta ob 1/4. uri popoldne v gostilni pl. Kleinmayerja praznovala štiridesetletnica cesarjeva.

— (Nova kupčija.) Pod tem naslovom priobčeno včerašnja notico popraviti nam je tako, da dosedanji promet za posušene rastline ne iznaša 30.000, ampak le 3000 gld. in da se je doslej odposlalo samo dva in pol vagona tacega blaga.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 25. julija. Cesarjevič Rudolf in cesaričinja Štefanijska sta danes zjutraj semkaj dospela in se odpeljala v Laksenburg.

Sofija 25. julija. Po pojasnilih ministerskega predsednika so se razmere mej njim in princem Ferdinandom zopet zboljšale.

Sofija 26. julija. Nasproti ruskih listov poročilom, da bi po cesarskem sestanku jedna velesila utegnila pozvati princa, naj ostavi Bolgarsko, piše vladni list „Svoboda“: Rusi se varajo, ako mislijo, da je samo od te vlasti zavisno, ostane li princ, ali pa ne. Naj vlasti store, kar jim drago. Bolgari ne bodo samo Rusiji na ljubo izzvali krize. Bolgarska ima izvoljenega kneza, kateri bode tako dolgo ostal, dokler uživa ljubezen naroda.

Berolin 25. julija. „Norddeutsche Allgemeine“ priobčuje vest, da se bodo francoske posadke na vzhodni meji pomnožile.

Poslano.

V drugi številki „Obrtnika“ napada me gospod Regali, da nesem glasoval za male obrtnike, temveč, da sem pred glasovanjem odšel iz dvorane in se vrnil nazaj, ko je bilo glasovanje končano. — Zavračam, da je to iz trte zvita laž; ker bil sem ves čas navzoč in tudi glasoval za Čamernik-Vodnika, kar s pričami dokazem. Obžalujem le, da se tako nepremišljeno v strokovnem listu žalijo ljudje, gospodu Regaliju na ljubo, kar listu gotovo ne pridobi niti simpatij, niti naročnikov.

V Ljubljani, dne 26. julija 1888.

Peregrin Kajzel.

prinaša v 14. številki naslednjo vsebino: O uljanji krščanstva na drevnjo Rusi. — „Krščenje slovansko-ruskega naroda v Kijevu in po vsej zemlji ruski.“ — K sveto-vladimirski slavnosti. (Konec.) — Ustavna prava. — Psoglavci. Zgodovinska slika. Česki spisal Alojzij Jirásek. Poslovenil Vacerad. (Dalje.) — Dopis. — Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se plačuje ali pošilja naročnina upravništvu „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani. Naročnina znaša: za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 75 kr. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 2 gld. 80 kr., poluletno 1 gld. 40 kr., četrtletno 70 kr.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—170)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Umrli so v Ljubljani:

25. julija: Janez Magister, delavčev sin, 4 mesc., Krakevske ulice št. 7, za drisko.
26. julija: Andrej Kušar, mestni ubogi, 85 let, Karlovska cesta št. 7, vsled raka v želodcu.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
25. julija	7. zjutraj	739.0 mm.	22.3° C	sl. zah.	d. jas.	0.00 mm.
	2. popol.	737.4 mm.	27.5° C	sl. vzh.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	736.5 mm.	21.2° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 23.6°, za 4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 26. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	81.15	—	80.85
Srebrna renta	82.35	—	82.15
Zlata renta	112.40	—	112.25
5% marcna renta	96.55	—	96.25
Akcije narodne banke	872. —	—	871. —
Kreditne akcije	308.60	—	307.70
London	124.65	—	124.80
Srebro	—	—	—
Napol.	9.86 1/2	—	9.87
C. kr. cekini	5.89	—	5.89
Nemške marke	61.02 1/2	—	61.02 1/2

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	168	40	—
Ogerska zlata renta 4%	—	102	10	—
Ogerska papirna renta 5%	—	90	30	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	50	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	—	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	127	—	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	—	25	—
Kreditne srečke	—	183	50	—
Rudolfove srečke	—	21	—	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	108	75	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	—	227	25	—

Dve lepi sobi

tik graščinskega vrta v Radovljici sta za časa počitnic takoj za oddati skupaj ali posamezno. Več se izve pri gospej **Franji Olfetič**. (510—2)

Učenec

za prodajalnico z mešanim blagom, 13 do 14 let star, ki je dovršil dve realki ali vsaj petrazredno ljudsko šolo z dobrim uspehom ter je krepak in zdrav,

vsprejme se takoj.

Ponudbe na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ z naslovom: „Učenec“. (501—3)

Pivo v steklenicah

(449—17)

prodaja

BIERMAIER v Ljubljani.

Pisarja

z lepo in urno pisavo **vsprejme takoj c. kr. notar na Gorenjskem**. — Več poizvz se iz prijaznosti pri upravnishvu „Slovenskega Naroda“. (514—1)

Poezije

SIMONA GREGORČIČA.

II. zvezek. — Založil Josip Gorup.

Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld., s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr., s pošto 5 kr. več. (439—17)

FRAN DEŽMAN,

knjigovez v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

C. kr. priv.

prva avstrijsko-ogerska tovarna za harmonije

Al. Hugo Lhota v Kraljevem gradcu

priporoča svoje **harmonije**, ki so na najboljšem glasu, po najnižjih cenah (eleganтни harmonij za salon, iz orehovega lesa, 3 sprem.) po 70 gld. in višje ter je razpošilja franco na vse železniške postaje avstro-ogerske države.

Velečastiti duhovščini in p. n. častitim učiteljem tudi na mesečne obroke po 5 gld., zadatja (na obroke) le 10 gld. — Permanenčna razstava nad 100 harmonijev najnovejše konstrukcije. — Ilustrovani ceniki gratis in franco. — Jamstvo za pet let. (507—1)

Hišno posestvo na prodaj.

V prav prijetnem in frekventnem trgu na **Spodnjem Štajerskem**

proda se

lepo hišno posestvo

s 14 orali travnikov in njiv, spadajočih v I. in II. razred, s 3 orali prav dohodnega hmeljišča in z jako prostorno in dobro pre-skrbljeno sušilnico. — Ceni se na 14.000 gld.

Dotična vprašanja naj se pošlje na upravnishvo „Sloven-skega Naroda“ pod šifro: „Sreča“. (515—1)

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno po-trebno pa onim**, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje od-visno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača **po smrti preostalej rodbini**, ali **dota**, ki se izplača otroku, kedar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedicem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zava-rovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega poseb-nega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJI“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233—35)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Novo!

Priporočamo vsem gospodinjam po nas novo uvedeni in po preskušenej metodi napravljeni

Tschinkel^{nov} kavin zdrob

Novo!

v okusnih, jako praktičnih puščah.

(508—1)

kot najboljši, najkrepkejši in zaradi tega tudi najcenejši dodatek k bobastej kavi.

Novo!

SCHÖNFELD.
LOBOSITZ.

Avg. Tschinkl-a sinovi,

DUNAJ.
LJUBLJANA.

Novo!

Najstarejša tvrdka za kavine surogate cele države.